

Botkyrka kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Björkhaga grundskola
belägen i Botkyrka kommun

Uppföljning av tillsyn i Björkhaga grundskola

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Botkyrka kommun under höstterminen 2016. Skolinspektionen fattade den 13 december 2016 beslut efter tillsyn för Björkhaga grundskola. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som huvudmannen, efter anstånd, inkom med den 14 augusti 2017 samt uppföljningsbesök 2 juni, 8 juni samt 28-29 september 2017. Under uppföljningsprocessen har skolan även kompletterat med ytterligare information om elevhälsa, studie- och yrkesvägledning samt systematiskt kvalitetsarbete, senast via telefonsamtal med rektor den 5 december 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande		
Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan.	Föreläggande	2018-05-02
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande	2018-05-02
6. Styrning och utveckling av verksamheten		
Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen	Föreläggande vid vite	2018-08-24

	genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.		
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande vid vite	2018-08-24
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande vid vite	2018-08-24

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp
Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Brist avhjälp

	När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.	Brist avhjälp
	Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp
	Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälp.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Botkyrka kommun vid vite av 800 000 kronor att senast den 24 augusti 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) den 13 december 2016 förelagt Botkyrka kommun vid vite av 900 000 kronor att senast den 5 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Huvudmannen beviljades anstånd och inkom med en redovisning den 10 augusti 2017.

Styrning och utveckling av verksamheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Huvudmannen ska säkerställa att rektorn bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete vid Björkhaga skola som uppfyller författningarnas krav. Det innebär att:

- följa upp resultat och måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen avseende såväl kunskapsresultat som trygghet och studiero,
- utifrån uppföljningen analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen,
- utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och besluta om utvecklingsåtgärder som ska genomföras för att de nationella målen ska uppnås,
- planera och genomföra de beslutade utvecklingsåtgärderna,
- dokumentera kvalitetsarbetet på ett sådant sätt att det kan ligga till grund för analys, uppföljning och utvärdering av genomförda utvecklingsåtgärder.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet vid Björkhaga skola fortfarande har brister. Med början under höstterminen 2017 har skolan visserligen inlett ett arbete med kartläggning av nuläget, inom ramen för Skolverkets projekt Samverkan för bästa skola, som ska ligga till grund för en handlingsplan för skolans utvecklingsarbete, men handlingsplanen beräknas inte vara färdig förrän i slutet av vårterminen 2018. Skolinspektionens utredning visar att uppföljning av kunskapsresultat har påbörjats samt att det varierar om trygghet och studiero har följts upp avseende läsåret 2016/17. Utredningen visar även att det varierar om elevernas kunskapsresultat samt trygghet och studiero har analyserats. Vidare visar utredningen att utvecklingsåtgärder inte har beslutats utifrån en sådan analys och därmed inte

heller genomförts. Till följd av detta är även dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet bristfällig.

Bristerna i det systematiska kvalitetsarbete på skolan innebär en risk för att elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella utbildningsmålen försvåras.

I Skolinspektionens tillsynsbeslut från 13 december 2016 bedömdes att Björkhaga skola saknade ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete. Skolinspektionen konstaterade att bristen var särskilt allvarlig mot bakgrund av de omfattande utvecklingsbehov som framkom vid tillsynen.

Enligt skollagen ska huvudmannen kontinuerligt och systematiskt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Rektorn ansvarar för att en sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs på skolenhetsnivå. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Vidare bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Utredningen visar att uppföljning av elevers kunskapsresultat endast har påbörjats samt att det varierar om trygghet och studiero har följts upp avseende läsåret 2016/17. I Skolinspektionens intervjuer med lärare framgår att de inför höstterminen 2017 börjat sammanställa elevers kunskapsresultat. När det gäller resultat som handlar om trygghet och studiero framkommer att endast lärarna som undervisar årskurserna 7-9 har haft tillgång till sådana, i form av resultat på en elevenkät från Botkyrka kommun, medan övriga intervjuade lärare inte kan erinra sig att de tagit del av några enkätresultat. Rektorn beskriver att den

dokumenterade uppföljningen som gjordes av läsårets resultat 2016/17 och som lämnades in från lärarna, var främst i form av siffror som visade hur många elever som nådde kunskapskraven eller inte.

Utredningen visar även att det varierar om elevernas kunskapsresultat samt resultat avseende trygghet och studiero har analyserats för läsåret 2016/17 och att utvecklingsåtgärder inte har planerats utifrån en analys av resultaten. Det saknas även dokumentation av detta. I intervju med lärare framkommer att några lärare uppger att de analyserade elevernas kunskapsresultat samt resultat avseende trygghet och studiero, och andra lärare uppger att elevernas resultat sammanställdes men att de inte analyserades. Rektorn beskriver att resultaten skulle analyseras i samband med terminsslutet juni 2017 men att underlagen som hon fick in från lärarna var av varierande kvalitet, vilket medförde att analysarbetet inte gjordes och att det därför inte finns en dokumentation som Skolinspektionen kan ta del av. Rektorn säger också att det var en turbulent tid på skolan då rektorn var ny och ett antal lärare slutade, vilket påverkade arbetet negativt. Lärare uppger vidare att diskussionerna som fördes om sammanställningarna av elevernas resultat inte ledde vidare till beslut om prioriterade och målinriktade åtgärder.

Utredningen visar att det påbörjade arbetet inom ramen för Skolverkets projekt Samverkan för bästa skola ännu inte har lett till ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn beskriver att skolan deltar i Skolverkets satsning Samverkan för bästa skola och att skolan har börjat arbeta med en nulägesanalys inför det arbetet samt att analysen ska vara klar vecka 44 2017. Skolinspektionen har efter uppföljningsbesöken också tagit del av ett utkast till dokumentation efter att skolan vecka 44 arbetat med en nulägesanalys, utifrån skolans deltagande i projektet Samverkan för bästa skola. Dokumentationen ska framöver utmynna i en handlingsplan. Rektorn beskriver en rad "planerade förbättringsområden" i dokumentationen som handlar om grundläggande förutsättningar som exempelvis tydlig organisation och trivselregler samt åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling. Dokumentet innehåller också en påbörjad analys som förts i ämnesgrupper, där lärare utifrån givna frågeställningar tagit fram listor med faktorer som kan tänkas påverka skolans resultat. Dessa faktorer handlar till övervägande del om brist på tid eller resurser, exempelvis i form av personal med specialpedagogisk kompetens, samt bristande förkunskaper hos eleverna. Av dokumentet framgår dock inte några slutsatser eller formulerade åtgärder. Skolinspektionen har också begärt och fått ytterligare information från rektorn, som skriver: "När genomlysningen är klar och vi har processat allt vårt underlag kommer vi att skriva ihop en handlingsplan som verkligen passar skolans behov, och då vet vi också exakt vad vi framledes ska lägga fokus på". Rektorn uppger i telefonintervju att handlingsplanen ska vara klar "innan sommaruppehållet".

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap.10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite.

Verksamheten uppfyller inte de krav som gäller enligt författningarna och Botkyrka kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta de åtgärder som beskrivs ovan för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera allvarliga brister i det systematiska kvalitetsarbetet på skolan. Utan ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete kan huvudmannen inte bedöma verksamhetens måluppfyllelse och får stora svårigheter att vidta adekvata utvecklingsinsatser, vilket i sin tur kan medföra att eleverna inte får rätt förutsättningar att nå målen för utbildningen. Bristerna har vidare funnits under flera år och de kan därför enligt Skolinspektionens bedömning inte anses vara av tillfällig art. Skolinspektionen förenar därför föreläggandet med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att senast den 2 maj 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 3 Kursplaner)

Åtgärder

- se till att det görs en bedömning av elevers behov av undervisning i svenska som andraspråk
- se till att elever som har rätt till undervisning utifrån kursplanen i svenska som andraspråk får sådan undervisning

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att alla elever som har rätt att läsa svenska som andraspråk fortfarande inte får sådan undervisning. Uppföljningen av tillsynsbeslutet från december 2016 visar att undervisning i svenska som andraspråk, oavsett elevernas behov, endast ges i vissa årskurser. Utredningen visar att eleverna i årskurserna 1-6 får undervisning i ämnet svenska, trots att det finns ett antal elever som har rätt till och behöver undervisning i ämnet svenska som andraspråk. En följd av detta blir att det finns elever som får en undervisning, och även bedömning av sina kunskaper, utifrån en kursplan som inte är anpassad till elevens förutsättningar. Detta kan innebära att elever med annat modersmål än svenska inte får möjlighet att utveckla sina språkförmågor på samma villkor som elever med svenska som modersmål.

I läroplanen för grundskolan finns kursplaner för ämnena svenska respektive svenska som andraspråk. In 5 kap. 14 § skolförordningen anges att undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Det framgår även att rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev. I 5 kap. 15 § skolförordningen anges att undervisningen i svenska som andraspråk ersätter undervisningen i svenska.

I beslut den 13 december 2016 bedömde Skolinspektionen att det var en brist att inte alla elever som har rätt att läsa svenska som andraspråk fick en sådan undervisning.

Enligt huvudmannens redovisning till Skolinspektionen skulle behoven av undervisning i svenska som andraspråk avseende elever i årskurs 1-5 kartläggas vid höstterminsstarten 2017. När det gäller elever i årskurserna 6-9 uppger huvudmannen att behoven har kartlagts via en analys av elevernas skriftliga produktion.

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare som undervisar i årskurserna 1-6 vid uppföljningsbesök framgår att det inte har gjorts en kartläggning av elevers behov av svenska som andraspråk i årskurserna 1-6 samt att det finns elever som har behov av svenska som andraspråk i dessa årskurser som inte får sådan undervisning. Lärare uppger i intervjuer att yngre elevers behov av undervisning i svenska som andraspråk inte har kartlagts och att inga beslut har fattats om vilka elever som ska ges sådan undervisning. Lärarna uppger att detta medför att alla elever i årskurs 1-6 får undervisning i svenska. Det framkommer också i intervju med lärare att det finns elever som skulle behöva undervisning i svenska som andraspråk i årskurserna 1-6, men som inte får

sådan undervisning, samt att skolan har brist på kompetens för att täcka behoven av undervisning i svenska som andraspråk.

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare som undervisar elever i årskurserna 7-9 framgår att elever som behöver läsa svenska som andraspråk får sådan undervisning inom ramen för svenskundervisningen. Lärare uppger i intervju att det finns dokumenterat vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk, att eleverna får anpassat material samt att de är inkluderade i ordinarie svenskundervisning. Även i denna lärarintervju framkommer att skolan inte har tillräcklig kompetens för att täcka alla behov av undervisning i svenska som andraspråk.

I Skolinspektionens intervju med rektorn bekräftas att behoven av svenska som andraspråk inte täcks. Rektorn beskriver att hon är medveten om att skolan behöver utarbeta en organisation för svenska som andraspråk samt att det saknas tillräckligt med lärare som har kompetens för området. Rektorn konstaterar också att de kartläggningar av yngre elevers behov av svenska som andraspråk, som enligt huvudmannens redovisning till Skolinspektionen skulle ha genomförts i början på höstterminen, inte har gjorts.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap.10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Då verksamheten vid Björkhaga skola inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Botkyrka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Huvudmannen ska säkerställa att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att alla elever på Björkhaga skola fortfarande inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Uppföljningen av tillsynsbeslutet från december 2016 visar att det fortfarande inte råder tillräcklig studiero i alla klasser på skolan. Skolan har visserligen vidtagit åtgärder i form av exempelvis förstärkt värdegrundsarbete och tydliga ordningsregler som har förankrats via skolans olika elevforum. Det varierar dock fortfarande beroende på lärare hur konsekventa lärarna är när det gäller förhållningssättet till överenskomna regler. Bristen på studiero begränsar elevers möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I Skolinspektionens intervjuer med elever i årskurserna 1-6 framgår att det inte råder studiero på alla lektioner. Flertalet elever beskriver i intervjuer att det förekommer att det är högljutt och stökigt, ofta i slutet på en lektion eller om klassen har sen lunch. Flera elever uppger att de brukar be om att få gå ut ur klassrummet och arbeta eftersom det är oroligt och svårt att koncentrera sig. Eleverna berättar också att det händer att elever skriker eller pratar rakt ut samt att vissa elever säger emot läraren eller låter bli att lyssna på läraren och stör lektionen, samt att vissa elever bara är tysta om läraren sitter med dem. I elevintervju framkommer också att det är sämre studiero i vissa ämnen då klasser är blandade, jämfört med undervisningen i den ordinarie klassen i det klassrum där eleverna huvudsakligen vistas. Några elever framhåller visserligen i intervju att det för det mesta är lugnt och att det finns regler om att räkna upp handen och att vara tyst när andra pratar. Andra elever säger dock att det kan vara olika beroende på lärare vad som tillåts och att det är skillnad på hur skarpt lärare säger ifrån och hur tydliga lärare är med att det blir konsekvenser för elever som stör.

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att det fortfarande inte råder studiero i alla klasser och ämnen. Lärarna som undervisar yngre elever beskriver att de eftersträvar ett gemensamt förhållningssätt till regelefterlevnad och gemensam struktur för lektioner, något som lärarna som arbetar på mellanstadiet uppger att de inte har enats om. Lärarna nämner också att lärarbyten och förekomst av vikarier kan vara bidragande orsaker till att studieron har varit svår att upprätthålla i vissa ämnen och klasser. Representanterna för elevhälsan framhåller i intervju att det

dagligen sker ett arbete med att förbättra studieron, men också att det kan skilja mycket mellan klasser och tidpunkter under skoldagen.

I Skolinspektionens intervju med rektorn framgår att det förekommer att det är dålig studiero i någon årskurs, även om rektorns generella bild är att detta inte är ett problem på skolan. Rektorn säger också att hon gärna ser att skolan ska sträva mot en enhetlig lektionsstruktur i syfte att skapa studiero, även om diskussionerna om detta ännu inte är igång. Rektorn berättar också att hon mottagit en skrivelse från skolans elevriksdag med krav på att lärarna ska bli bättre på att hålla på gemensamma regler och förhållningssätt, vilken hon har tagit upp med lärarna.

Av utredningen framgår dock att skolan har vidtagit åtgärder i form av exempelvis förstärkt värdegrundsarbete i samverkan med elevhälsan och tydliga ordningsregler som har förankrats via skolans olika elevforum. Lärarna uppger att skolan har arbetat fram ordningsregler och en konsekvenstrappa med olika påföljder vid oacceptabelt beteende, vilka även förankrats hos vårdnadshavarna och i skolans elevforum. Enligt lärare har ett fokusområde varit att förbättra trivsel och ordning i matsalen. Lärarna beskriver också att man ofta för samtal i klasserna om trivsel och studiero, liksom inom skolans demokratiprojekt, och lärarna framhåller elevers engagemang för att förbättra situationen. I en klass där det varit särskilt oroligt har bland annat ett arbete med beteendekoder i samverkan med elevhälsan påbörjats. Skolan har också sett till att elever i behov av särskilt stöd numera får sådant stöd, vilket också bidragit till förbättrad studiero i ovan nämnda klass.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap.10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Då verksamheten vid Björkhaga skola inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Botkyrka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpta brister i verksamheten***Extra anpassningar och särskilt stöd******Bedömning av brist***

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Botkyrka kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Botkyrka kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att bristerna i arbetet med särskilt stöd är avhjälpta.

I beslut den 13 december 2016 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Björkhaga skolas arbete med särskilt stöd. Skolan saknade fungerande rutiner, organisation och personal för att kunna utreda elevers behov av särskilt stöd, samråda med elevhälsan, ge elever det särskilda stöd som de är i behov av samt utarbeta, följa upp och utvärdera åtgärdsprogram.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök framkommer i intervjuer med elevhälsoteamet, lärare och rektor sammantaget att skolan har vidtagit ett flertal åtgärder. Det har bland annat tagits fram rutiner för att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd, vilka har implementerats och följs av skolans personal. Elevhälsan är bemannad med samtliga kompetenser och det framgår av intervjuer att samverkan mellan elevhälsa och lärare sker i arbetet med särskilt stöd. Av intervjuer framgår att dokumentation i form av åtgärdsprogram har en enhetlig struktur och att det särskilda stödet utvärderas regelbundet. I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor

framkommer att elever i behov av särskilt stöd utan dröjsmål får det stöd de är i behov av och har rätt till.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Botkyrka kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Botkyrka kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

Bristen avseende lärares samverkan är avhjälpit

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att bristerna avseende lärares samverkan är avhjälpna.

I beslut den 13 december 2016 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Björkhaga skolas arbete med lärares samverkan för att nå målen för utbildningen. Lärarna samverkade inte i tillräcklig utsträckning i ett studie- och ämnesövergripande perspektiv.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök framkommer att skolan har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med bristen. I intervjuer med lärare framkommer att de numera har förutsättningar att samverka eftersom det finns tidsmässigt utrymme och struktur för detta. Lärarna ger exempel på att samverkan sker i form av ämnes- och studieövergripande projekt där även fritidshemmet kan vara involverat. Skolans förstelärare har i uppdrag att leda arbetet med lärares samverkan.

Bristen avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete är avhjälp

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att bristerna avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete är avhjälp.

I beslut den 13 december 2016 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Björkhaga skolas arbete avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Elevhälsan bedrev inte något sådant arbete. Det berodde på att skolan, vid tiden för tillsynen, saknade organisation för ett sådant arbete och att elevhälsoteamet saknade flera kompetenser.

Skolinspektionen har gjort flera uppföljningsbesök och konstaterar att skolan har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med bristen. Skolan har byggt upp ett komplett elevhälsoteam och i intervjuer med representanter för elevhälsan, lärare, elever och rektor framgår exempel på förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolinspektionen har även tagit del av en uppdaterad elevhälsoplan för läsåret 2017/18, där det förebyggande och hälsofrämjande arbetet beskrivs.

Bristen avseende studie- och yrkesvägledning är avhjälp

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att bristen avseende studie- och yrkesvägledning är avhjälp.

I beslut den 13 december 2016 bedömde Skolinspektionen att elevernas behov av studie- och yrkesorienterande verksamhet inte tillgodosågs på skolan. Skolan saknade vid tiden för tillsynen en studie- och yrkesvägledare som kunde tillgodose elevernas behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesval. Det fanns heller inte någon annan i skolpersonalen som hade uppdraget att arbeta med området.

Skolinspektionen har gjort flera uppföljningsbesök och konstaterar att skolan har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med bristen. Skolan har numera en studie- och yrkesvägledare anställd som arbetar mot alla åldersgrupper på skolan, i enlighet med en övergripande plan som Botkyrka kommun har utarbetat. I intervjuer med studie- och yrkesvägledaren, lärare och elever bekräftas bilden av att det bedrivs studie- och yrkesvägledning i alla årskurser.

Beslut

2018-02-06
16 (17)
Dnr 43-2016:4982

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

X Tommy Lagergren

Beslutsfattare
Signerat av: Tommy Lagergren

X Lena Westerman Annerborn

Föredragande
Signerat av: Lena Westerman-Annerborn

Hur man överklagar, se bilaga 1

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.